

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР СУСПІЛЬНИХ ДАНИХ

РІЧНИЙ ЗВІТ 2016

<http://socialdata.org.ua>

inbox@socialdata.org.ua

+380 44 331 78 32

Україна, 03150, м. Київ, вул. Казимира Малевича 86-Б

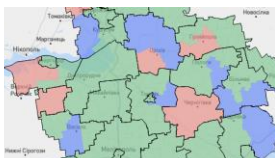
МІСІЯ

Ми прагнемо творити суспільство розумних рішень. Спільноту, у якій політики, бізнес, громадськість приймали б взаємовигідні, виважені та обмірковані рішення у всіх галузях діяльності, спираючись на дані з різних джерел. Ми віримо, що відкритість і культура роботи з даними допомагають обирати з їх різноманіття ті, що адекватно відображають реальність.

Для цього ми:

```
{ "reg_date": "2013-02-01",  
  "http://www.reyestr.court.  
  "Сімферопольський районний  
  null, "atata": null, "purs  
  "in_amlst": null, "cs_typ  
  "work": null, "arrest": nu  
  "116/107/13-п", "case_retu  
  Харків-Сімферополь", "cont
```

збираємо і систематизуємо масиви даних;

розробляємо системи (в тому числі геоінформаційні) для зручного і наочного представлення даних, он-лайн інструменти для роботи з даними;

готуємо аналітичні звіти на основі комплексного аналізу даних;

підвищуємо культуру роботи з даними серед експертів та громадськості.

Головною метою організації є здійснення та захист прав і свобод та задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, освітніх та інших інтересів, сприяння незворотності демократичних перетворень в Україні шляхом просування цінностей і процедур демократії в поле публічної політики та управління, сприяння інтелектуальній співпраці та вільному обміну інформацією у політичній, економічній, соціально-культурній та освітній сферах, збір, збереження і аналіз масивів суспільних даних, участь у проведенні науково-практичних досліджень, організація публічних заходів з цієї тематики, проведення моніторингових досліджень та участь у розробці проектів рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

(пункт 2.1. Статуту)

КОМАНДА

Сергій Васильченко, голова правління. Відомий український електоральний географ, фахівець у сфері виборів, адміністративної реформи, геоінформаційних систем, електронного документообігу.

Вадим Гудима, консультант. Експерт з цифрової безпеки, питань захисту приватності та відповідального використання даних.

Андрій Горбаль, виконавчий директор. За освітою – соціолог і медіа-менеджер. Понад 15 років досвіду планування, розробки та реалізації проектів, програм громадської просвіти, тренінгів щодо роботи з даними, розробки онлайн-інструментів для збору та представлення даних.

Антон Форосенко, консультант. Провідний розробник веб-систем та мобільних застосунків.

Данило Кубай(чук), тренер, автор і упорядник «Відкритого посібника з відкритих даних», автор текстів, поет, художник, дизайнер, маньяк широкого профілю.

Жанна Форосенко, консультант. Розробник веб-систем, експерт із геоінформаційних систем.

Ренат Насрідінов, програмувальник, аналітик, криптоанархіст, працював 13 років у податковій. Фахівець з обробки, структурування даних, регулярних виразів, мови програмування Python.

Віталій Перепелиця, консультант, веб-дизайнер.

Катерина Потапенко, фінансовий менеджер, 6 років в податковій і 13 років аудиторської практики.

Віталій Казаков, програміст, веб-розробник, системний адміністратор.

Олексій Суховій, консультант. Експерт з медичної статистики, психіатр, старший науковий співробітник ДУ «ІНВХ ім. В.К. Гусака НАМН України».

Віталій Муж, консультант. Фахівець у сфері соціології споживання, маркетингу, футурології.

Євген Шульга, консультант. Директор з розвитку Центру соціально-економічних досліджень «CASE Україна», вивчав державне управління, управління неурядовими організаціями в США.

Станіслав Рябокін, перекладач (і висококласний кухар).

Оксана Сидорук, консультант. CIM PD, 14 років досвіду соціальних та маркетингових досліджень, фахівець з дослідження комунікації. Заступник начальника підрозділу міжнародної дослідницької компанії Ipsos.

Пантелеймон Едсоєд-Хтунсг, крипторептилоїд, талісман.

НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

- Обробка, очищення, структурування масивів даних
- Електоральна географія та електоральна статистика
- Розробка веб-інструментів
- Культура даних: тренінги для громадських організацій, журналістів, державних службовців
- Моделювання впливу законопроектів
- Електронний документообіг та електронна демократія
- Адміністративна реформа
- Судова статистика
- Сервіси та рішення на основі відкритих даних

На наступних сторінках представлені проекти, які ми реалізовували або розпочали у 2016 році.

Тренінги «Відкриті дані для журналістів та громадських організацій»

Проект «Відкриті дані: тренінги для НДО та ЗМІ» реалізовується у партнерстві з Українським освітнім центром реформ за фінансової підтримки Посольства США в Україні (в рамках програми «Посилення цифрового потенціалу громадянського суспільства») протягом жовтня 2015 – вересня 2016 рр.

В рамках проекту організовано три одноденних інтенсивних тренінги, з «домашніми завданнями» між тренінгами. На тренінгах висвітлювалася тематика:

- Типи даних.
- Джерела збору даних.
- Відкриті дані.
- Основи статистики.
- Формати даних.
- Методи збору та структурування даних.
- Обробка даних в Excel.
- Візуалізація даних.
- Геоінформаційні системи.
- Як висвітлювати економічну та іншу статистику.
- Методи оцінки даних.
- Оцінка державних та недержавних програм.
- Культура поширення даних.

У програмі взяли участь 93 представників медіа та НДО з Києва, Львова, Одеси, Чернівців, Черкас, Вінниці, а також з Мінська.

Створено і поширено 5 інформаційно-просвітницьких відеороликів, що привертають увагу до важливості культури роботи з даними в суспільстві, які переглянули понад 12 000 разів.

Створено 50 навчальних відео щодо роботи з відкритими даними, які можна переглянути на сайті socialdata.org.ua/category/proekti/vidkriti-dani-treningi-dlya-gromadsk

Відкритий посібник з відкритих даних

socialdata.org.ua/manual

«Відкритий посібник з відкритих даних», розроблений та опублікований в рамках проекту «Відкриті дані: тренінги для громадських організацій», є унікальною електронною книгою. Досі в Україні не існувало подібного довідково-просвітницького видання, підручника щодо роботи з відкритими даними.

Посібник є одночасно і розповіддю, історією, яку можна прочитати від початку до кінця і отримати розуміння природи даних, відкритих даних, огляд способів отримання, очищення, структурування, аналізу, представлення та поширення даних, – а також і джерелом конкретних порад чи довідковим ресурсом із специфічних питань.

Посібник (як і всі інші публікації за проектом) поширюється за ліцензією Creative Commons, завдяки чому всі охочі можуть не лише використовувати і поширювати дописувати Посібник, але й пропонувати правки, доповнення, розширення.

Теми, охоплені посібником:

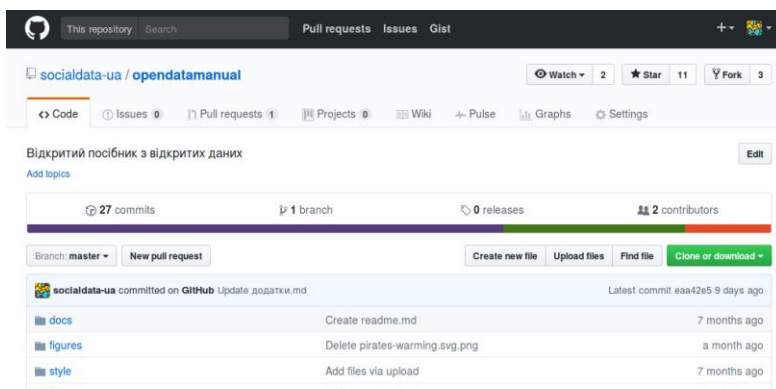
- 1.Збирання і джерела даних
- 2.Формати даних
- 3.Отримання, очищення, структурування даних
- 4.Основи статистики та аналізу даних
- 5.Візуалізація
- 6.Мапи та геоінформація
- 7.Приклади застосування даних
- 8.Як поширювати дані

Текст посібника на GitHub

github.com/socialdata-ua/opendatamanual

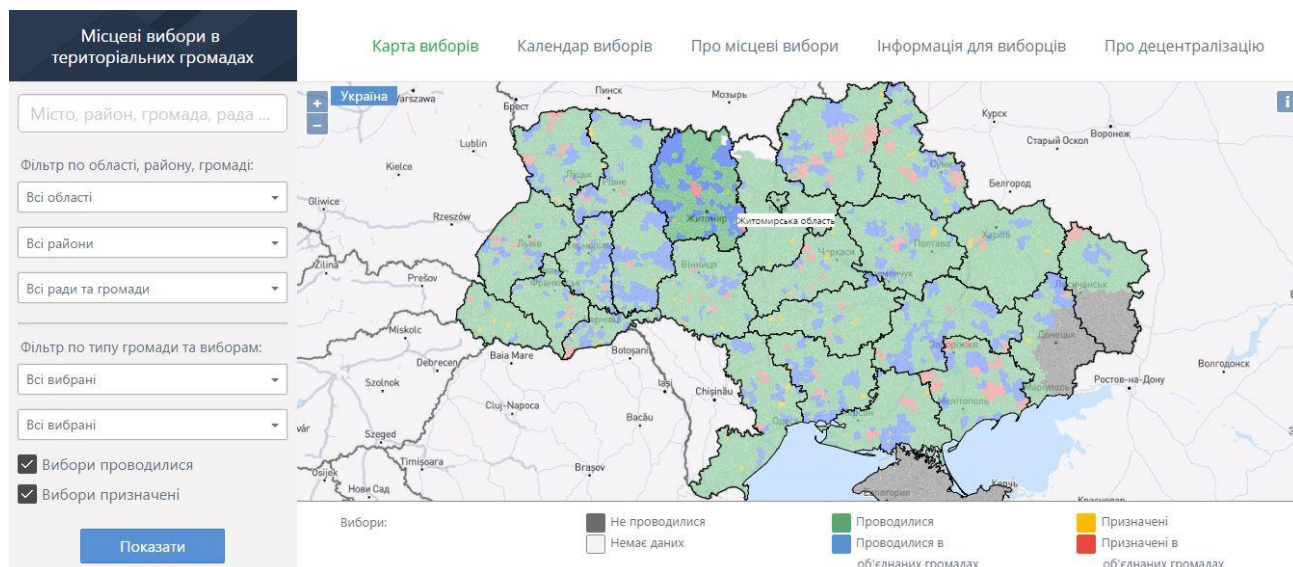
Це дає змогу кожному охочому взяти участь в доопрацюванні, доповненні посібника – або використати його як основу для свого проекту.

Над посібником працювали:

- Данило Кубай
- Андрій Газін
- Андрій Горбаль
- Євген Шульга
- Герман Шаповаленко

socialdata.org.ua/manual

Веб-сайт «Місцеві вибори в територіальних громадах України»

info-vybory.in.ua

Фахівці Українського центру суспільних даних зібрали, обробили, відформатували дані про місцеві вибори у всіх громадах України, і розробили онлайн-інструмент для відображення інформації про ці вибори. В основі лежить ГІС-система, що дозволяє кожному охочому «у три кліка» знайти будь-яку громаду чи населений пункт України, і отримати інформацію про місцеві вибори.

Сайт «Місцеві вибори в територіальних громадах» розроблено в рамках проекту «Розбудова спроможності в проведенні навчання у виборчому процесі та підвищення обізнаності виборців», що виконується Координатором проектів ОБСЄ в Україні у співпраці та за запитом Центральної виборчої комісії за підтримки Канадського Міністерства закордонних справ, торгівлі та розвитку, Міністерства закордонних справ Норвегії та Уряду Королівства Данія.

Веб-сайт візуалізує інформацію про те, де, коли, і які вибори відбувалися чи відбудуться в територіальних громадах України, а також, серед іншого, показує динаміку процесу об'єднання територіальних громад у часі.

На сайті у зручній формі показано, хто безпосередньо відповідальний за створення комфортних умов проживання громадян – кому вони на виборах делегували ці повноваження, обравши депутатами та головами сільських, селищних та міських рад. А також як проходить процес фінального завершення об'єднання громад – обрання спільних органів влади.

Інформація базується на даних Центральної виборчої комісії і оновлюється по мірі призначення та проведення виборів. Система навігації на сайті з одного боку багатовимірною, а іншого боку, максимально наочною та інтуїтивною.

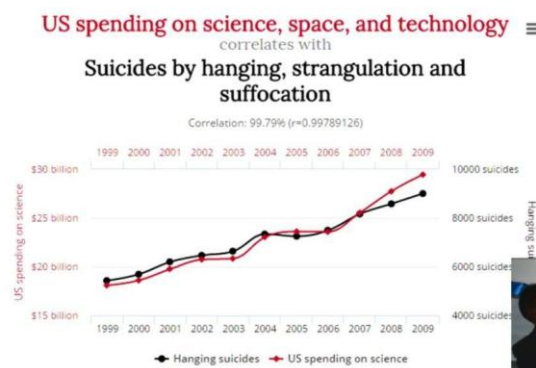
За час роботи нового сайту його сторінки переглянули понад 115 000 разів

Програма тренінгів та коучингу «Робота з даними для об'єднань малого та середнього бізнесу»

Експерти Українського центру суспільних даних проводять програму тренінгів та коучингу для об'єднань малого та середнього бізнесу щодо роботи з даними: збору, обробки, аналізу, представлення та використання — як у рамках надання кращих послуг своїм членам, так і з метою кращої адвокації, впливу на середовище, в якому працює малий та середній бізнес України.

Навчальна програма «Робота з даними для об'єднань малого та середнього бізнесу» відбувається в рамках проекту «Зміцнення бізнес-об'єднань малих і середніх підприємств». Проект впроваджується ПРООН у співпраці з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та за фінансової підтримки Уряду Швейцарської Конфедерації.

Застереження!

Євген Шульга показує, як не варто шукати кореляцій у масивах даних

Експерти Українського центру суспільних даних провели вебінар і серію очних тренінгів для представників семи бізнес-об'єднань, під час яких розглянули такі питання:

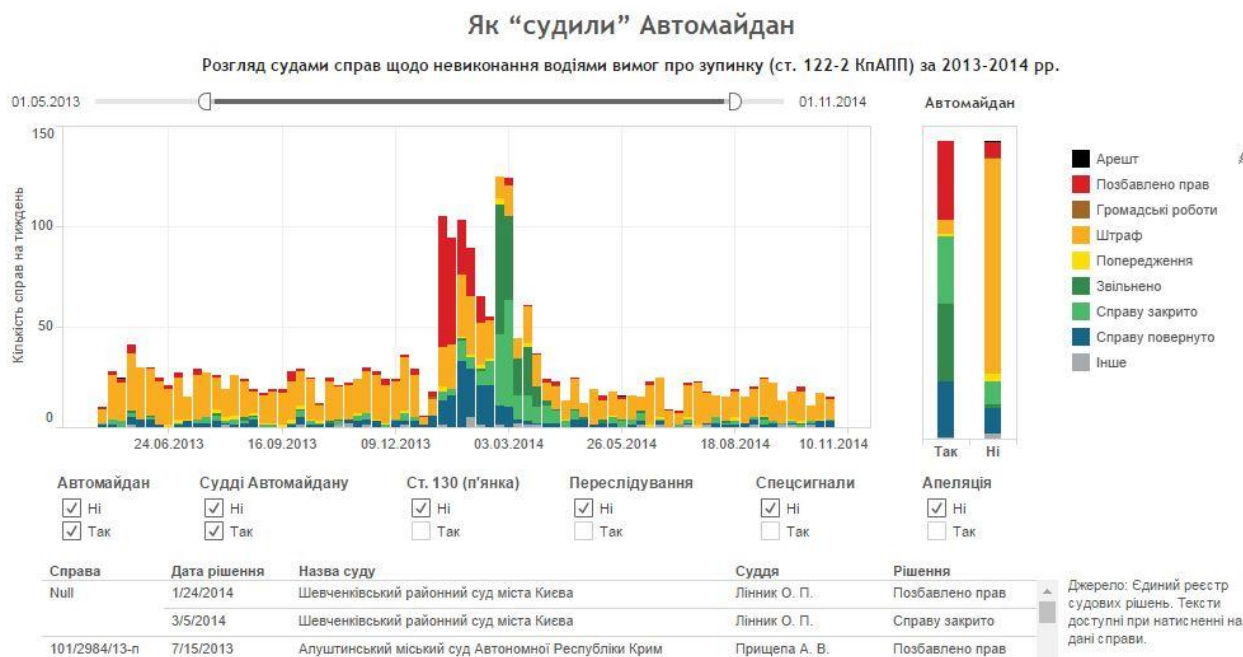
- Отримання даних від членів.
Опитування членів.
- Проведення власних досліджень.
- Формати даних, очищення та структурування даних.
- Отримання даних про середовище.
- Методи обробки, систематизації та аналізу даних.
- Відповідальна робота з даними.
- Створення продуктів на основі даних.
- Безпека даних і поширення даних.

Також, експерти Центру провели консультації та коучинг для співробітників бізнес-об'єднань щодо розробки власних індексів, збору, конвертації, та аналізу відкритих даних, покращання систем організації даних в роботі бізнес-об'єднань, більш ефективного використання даних у маркетингових цілях, адвокації та лобіювання.

Як «судили» Автомайдан

socialdata.org.ua/automaiddan-dataviz/

На замовлення громадської організації «Адвокатська дорадча група» Український центр суспільних даних провів статистичне дослідження даних судових рішень – для виявлення аномалій в судовій практиці під час Майдану 2013-2014, – а саме того, як судили за Автомайдан.

Фальсифікуючи справи проти Автомайдану на початку 2014 року, судді використовували статтю 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення – невиконання водіями вимог працівника міліції про зупинку транспортного засобу. При цьому у сфальсифікованих протоколах не фігурував факт переслідування авто, яке начебто не зупинилося, відсутні згадки про використання СГУ – мигалок та гучномовців, також не фігурувала стаття 130 – керування ТЗ у стані сп'яніння. Ми вирішили проаналізувати дані з Єдиного державного реєстру судових рішень, щоб знайти статистично значимі аномалії.

Для подальшого аналізу з текстів рішень виділено ряд додаткових змінних:

- Часові ознаки (дата події, дата рішення, дата набрання законної сили)
- Ознаки події (місце події, чи було переслідування, чи застосовувалися СГУ (мигалки/гучномовець), чи є в справі стаття 130 (Керування транспортними засобами в стані алкогольного сп'яніння))
- Ознаки рішення (арешт, вилучення транспортного засобу, позбавлення прав, громадські роботи, штраф, попередження, звільнення від відповідальності, закриття справи, повернення справи, інше)
- Суд і суддя

Детальний перелік і опис змінних масиву міститься у паспорті масиву.

Ці та інші ознаки були виділені із масиву збережених текстів рішень за допомогою регулярних виразів, з використанням мови програмування Python.

Так, ми виявили, що у період з початку січня 2014 року і до 21.02.14 року склалась чітка аномалія у практиці застосування санкцій у цих справах. Всупереч попередній сталій практиці, коли за порушення ст.122-2 КУпАП в основному давали штраф, по «автомайданівських справах» судді у більшості випадків (52%) позбавляли власників автомобіля прав керування.

Всього рішень у масиві: **5680**
Постанов: **5671**
Ухвал: **9**
Апеляцій: **214**
Рішень по Автомайдану (включно з апеляціями): **702**

Дослідження інструментів електронної демократії та електронного документообігу

На замовлення Української ініціативи зміцнення впевненості (UCBI), що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), ми провели аналіз інструментів електронної демократії та електронного урядування з метою створення передумов розвитку сучасних інтерактивних методів взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування з громадянами на Донбасі.

В рамках проекту проведено:

- Дослідження та аналіз тенденцій запровадження громадянських технологій та механізмів електронної демократії місцевими громадами України.
- Проведення консультацій з органам місцевої влади та/або представникам громадянського суспільства щодо потреб електронної демократії, оцінка їх спроможності запровадження та використання вказаного інструментарію.
- Аналіз спроможності запровадження та використання різноманітних інструментів е-управління / е-демократії органами місцевого врядування цільових населених пунктів.

Під час першого етапу аналізу розглядалися веб-портали міст: програмні модулі, які висвітлюють діяльність органів місцевої влади (голови, депутатів міської ради, адміністрації, комунальних підприємств, бюджет); модулі, які можуть використати громадяни для впливу на рішення та для отримання послуг (обговорення проектів рішень, петиції, звернення, скарги, бюджет участі. Вивчалися готові рішення, що можуть бути використані у містах - як платні, так і безоплатні.

В результаті аналізу було виявлено, що більш доцільно зосередитись над впровадженням систем іншого якісного рівня, які б поєднували у собі комплексну систему документообігу та сервіси відображення (сайти органів місцевого самоврядування чи комунальних структур) чи використання (сайти центрів надання адміністративних послуг чи комунальних структур) даних, які в ній збираються. Впровадження таких систем дозволило б:

1. полегшення роботи співробітників в органах влади чи комунальних підприємств,
2. каталогізацію місцевих даних та інвентаризацію ресурсів,
3. підняло якість даних, що збираються,
4. представникам місцевої влади та активним громадянам аналізувати та контролювати не лише бюджетні витрати, а й джерела наповнення бюджету,
5. автоматичне оновлення відповідних сайтів у місті, що знімає проблему запізненого оновлення сайтів чи розміщення спотворення даних на них,
6. автоматичне потрапляння у систему документообігу повідомлень від громадян (звернень, скарг, петицій та ін.)
7. впровадження електронних адміністративних послуг на місцевому рівні.

Під час консультацій з громадськістю та представниками місцевої влади, аналізу спроможностей і компетенцій, було підготовано рекомендації для впровадження комплексної системи електронного документообігу на рівні Донецької ОДА та кількох міст Донецької області.

Тренінги «Відкриті дані для державних службовців»

У 2016 році Український центр суспільних даних, у партнерстві з Українським освітнім центром реформ, за підтримки Державного агентства з питань електронного урядування та фінансування Національного фонду на підтримку демократії (NED – National Endowment for Democracy) розпочав навчальну програму «Відкриті дані для державних службовців».

В Україні, як і в усьому світі, стрімко розвивається сфера відкритих даних, і підвищення кваліфікації державних службовців у цій сфері є дуже нагальним.

Вміння грамотно працювати з даними, управляти даними, надзвичайно важливі для державних службовців, працівників місцевого самоврядування – адже лише на основі надійних і коректних даних можна приймати виважені і ефективні управлінські рішення.

Ці тренінги орієнтовані на фахівців із сфери освіти, охорони здоров'я та поліції, але в них можуть взяти участь і представники державних структур з інших галузей.

Дводенні тренінги проходять у 5 містах України (Києві, Львові, Одесі, Харкові, Дніпрі) – «кущовим» способом, таким чином, взяти участь зможуть учасники з усіх обласних центрів України.

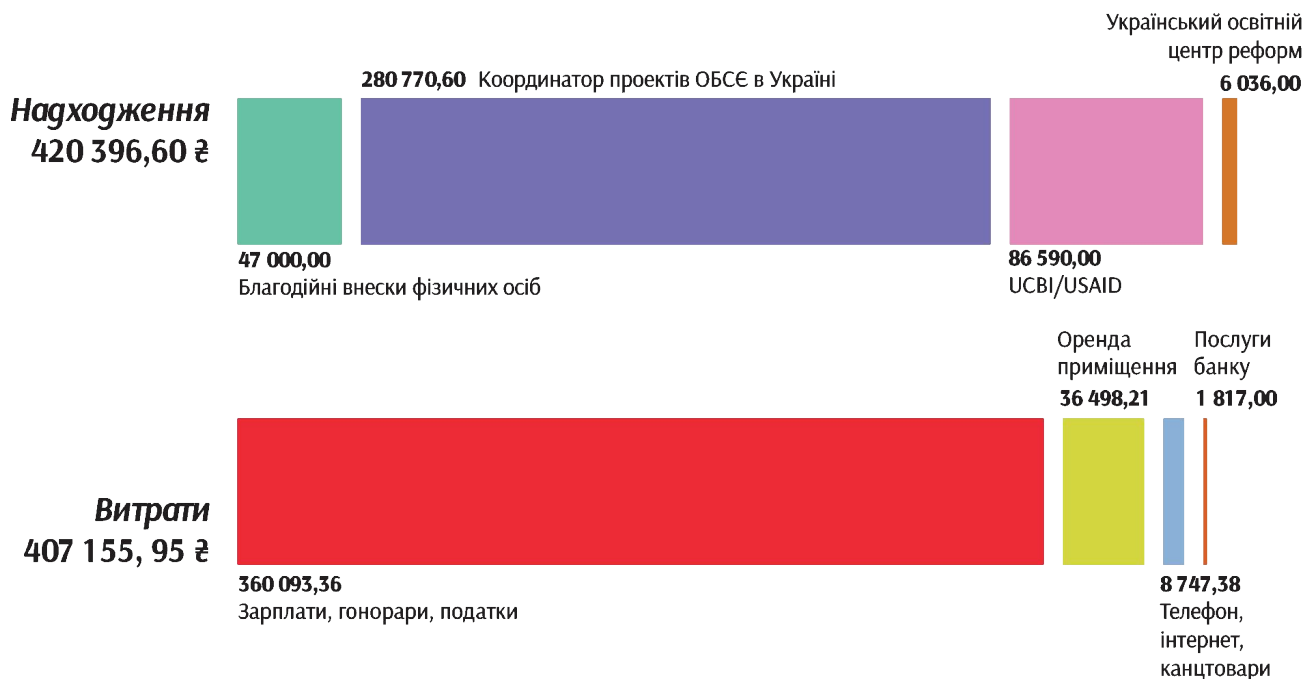

Тематика тренінгів та вебінарів:

- **Концепція відкритих даних.** Яким чином відкриті дані сприяють роботі самого уряду.
- **Формати даних.** машиночитані дані, структурування та очищення даних, формати відкритих даних.
- **Обробка даних** засобами електронних таблиць.
- **Основи статистики** та аналізу даних, візуалізації даних.
- **Підготовка даних до публікації** в якості відкритих даних.
- **Мікродані** та проблеми захисту персональних даних.

Фінансовий звіт

Партнери

Донори

